φακ. Πάφος
Συνεργατική
Διάφορα

ΤΑ ΕΝ ΤΗ ΒΟΥΛΗ

(Κατ' ακριβεστάτην περίληψιν).

Ὁ σιδηρόδρομος Λευκωσίας-Τροόδους.

(Συνεδρ. 1)14 Μαρτ.)

Ἐν τῇ συζητήσει τῆς πιστώσεως τοῦ σιδηροδρόμου (λίρ. 13,000) ὁ κ. **Νικολαΐδης** λέγει ὅτι ἡ δαπάνη αὕτη εἶναι ὑπερβολική διὰ μικρὸν ἀγροτικὸν σιδηρόδρομον οἷος εἶναι ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος, παρατηρεῖ δὲ ὅτι δὲν βλέπει ἀναγραφόμενον τὸν μισθὸν τοῦ διευθυντοῦ.

Ὁ **Ἀρχιγραμματεὺς** λέγει ὅτι ὁ ἐξ 600 λιρ. μισθὸς τοῦ Διευθυντοῦ διαιρεῖται διὰ τοὺς σκοποὺς τῆς ὑπηρεσίας εἰς τρία κονδύλια, ἐπειδὴ οὗτος ἐκτελεῖ τρία καθήκοντα.

Ὁ κ. **Νικολαΐδης** λέγει ὅτι τὸ ποσὸν 4,152 λιρ. εἶναι πολὺ μέγα διὰ τὰς μισθοδοσίας προσωπικοῦ μικροῦ σιδηροδρόμου, ἀναπτύσσων δὲ διὰ μακρῶν τὴν ὅλην ἱστορίαν τῆς κατασκευῆς τοῦ σιδηροδρόμου, παρατηρεῖ ὅτι ἡ Κυβέρνησις προσηνέχθη σκληρῶς πρὸς τὴν Λάρνακα, τὴν ἐμπορικωτέραν πόλιν τῆς νήσου, ἥτις ἐνῷ κατὰ τὸ ἀρχικὸν σχέδιον ἀπαρεσίσθη νὰ συνδεθῇ μετὰ τῆς Λευκωσίας ἐγκατελείφθη κατόπιν, καὶ ἐνῷ μετὰ τὴν στρῶσιν τῆς σιδηροδρ. γραμμῆς Λευκωσίας—Ἀμμοχώστου ἐπερίσσευσαν χρήματα, ἡ Κυβ. ἐπροτίμησε νὰ προεκτείνῃ τὴν γραμμὴν μέχρι Μόρφου ἀντὶ μέχρι Λάρνακος, ἀνακάπτουσα οὕτω τὴν πρόσβασιν πόλεως ἐμπορικωτάτης, αἰσθανομένης τὴν ἀνάγκην νὰ ζήσῃ καὶ προαχθῇ.

Ὁ κ. **Καζηζωάννου** λέγει ὅτι τὴν ἀνάγκην τῆς σιδηροδρ. συνδέσεως τῆς Λάρνακος πρὸς τὴν Λευκωσίαν ἀναγνώρισεν ἔλος ὁ τόπος, ἀπὸ δὲ τοῦ 1891 τρία ψηφίσματα καὶ δύο νόμοι τοῦ Νομοθ. Συμβουλίου διεκήρυξαν τὴν ἀνάγκην ταύτην.

Ὁ ῥήτωρ παρατηρεῖ ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο θὰ εἶναι λίαν ἀντιπαραγωγικὸν, ἐὰν ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν αἱ ἐμπορικαὶ στατιστικαὶ τῆς πόλεως, καὶ καταλήγει ζητῶν Κυβερν. πρωτοβουλίαν ὑπὲρ τοῦ ἔργου.

Ὁ **Χαμὴ ἐφ.** συνηγορεῖ.

Ὁ κ. **Ἀρακλῆς** ὁμιλεῖ διὰ μακρῶν περὶ τοῦ σιδηροδρόμου παρατηρῶν ὅτι εἶναι λίαν εὐχάριστον ὅτι αἱ πρόσοδοι τούτου αὐξάνουσι, πρὸς χαρὰν τῶν Κυπρίων καὶ ἐνθάρρυνσιν τῶν προσδοκωμένων ἔργων ἐν τῇ νήσῳ. Παρατηρεῖ ὅτι τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα βέβαιον νὰ ἐνισχύσωσι τὸ μὲν αὐστηρὸν

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: ΣΑΛΠΙΓΓ. ΗΜΕΡ. 16 Μαρτίου 1907

οἰκονομικὸν σύστημα ἐν τῇ διοικήσει τοῦ σιδηροδρόμου, τὸ δὲ ἐλάττωσις τῶν ἀγωγίων. Αὐτὸς ὁ σιδηρόδρομος Τρασὺ-Μερσίνης-Ἀδάνων καὶ γων ἔκτασιν 61 χιλιόμ. καὶ εἰσπράττων ἐτησίως 30 χιλ. λιρ. ἔχει δαπάνην μόνον 7 χιλ. λιρῶν. Ἐν τερματώσει καθ' ἣν δὲν θὰ γίνῃ ἐπέκτασις τῆς γραμμῆς, φρονεῖ ὅτι εἶναι περιττὴ ἡ θέσις διευθυντοῦ καὶ νομίζει ὅτι τὸ τμῆμα τοῦ σιδηρ. δέον νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὸ τῶν δημοσ. ἔργων. Πολὺ χρεωστεῖ ἐπίσης θεωρεῖ τὸν μισθὸν τοῦ λογιστοῦ, φρονεῖ δὲ ὅτι ἐὰν προσκαλλᾶτο παρ' αὐτῷ ἱκανὴς τις ὅπως συνειθίσῃ εἰς τὴν ἐργασίαν, θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ περιορισθῇ ὁ μισθὸς εἰς 150 λίρας.

Ἀναφερικῶς πρὸς τὸν σιδηρόδρομον Λάρνακος—Λευκωσίας, εὑρίσκει ὀρθὴν τὴν γνώμην τῶν Λαρνακέων ὅτι ἡ πρώτη σιδηροδρ. γραμμὴ ἐν Κύπρῳ ἔπρεπε νὰ στρωθῇ μεταξὺ Λάρνακος καὶ Λευκωσίας. Ἡ Λάρναξ κατὰ τοὺς τρεῖς τελευταίους αἰῶνας, ἰδίᾳ δὲ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς τελευταίας ἑκατονταετηρίδος κατεῖχε τὰ σκῆπτρα τοῦ ἐμπορίου μεταξὺ τῶν κόλεων καὶ νήσων τῆς Συρίας καὶ Μικρασίας, φρονεῖ δὲ ὅτι ὁ σιδηρόδρ. Λάρνακος ὄχι μόνον θὰ ἦτο ἀποτελεσματικός, ἀλλὰ καὶ θὰ ὠφέλει τὰς ἄλλας γραμμάς.

◆ Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τῆς σιδηροδρομικῆς συνδέσεως τῆς Λεμεσοῦ πρὸς τὸ Τρόοδος, ἴσως θὰ ἐξεπλάγη ἡ Κυβέρνησις βλέπουσα ὅτι ὑφίσταται καὶ ἐν Λεμεσῷ τοιοῦτον ζήτημα, διότι μέχρι σήμερον ἐβασίζετο ἐπὶ τῆς ἐπιχειρηματικότητος τῶν συμπολιτῶν μου. Ἀλλ' εἶναι καιρὸς νὰ στρέψῃ ἡ Κυβέρνησις τὴν προσοχήν της εἰς τὰς ἀπαιτήσεις ταύτας τῆς ἐπαρχίας Λεμεσοῦ, καθόσον πρόκειται περὶ ἔργου τὸ ὁποῖον θὰ καλύπτῃ τὰς δαπάνας του χωρὶς νὰ ἐπιβαρύνῃ τὸν προϋπολογισμόν. Πρόκειται περὶ σιδηροδρ. γραμμῆς μεταξὺ Λεμεσοῦ—Τροόδους, διερχομένης διὰ τῶν οἰνοφόρων καὶ χαρουποφόρων χωρίων παρὰ τὰ συνορα Λεμεσοῦ—Πάφου καὶ ὠφελούσης οὕτω καὶ τὰ δύο διαμερί-

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: Ξαπιστζ.....ΗΜΕΡ. ..16..Μαρτίου 1907

σματα. Ἐὰν ἡ γραμμὴ διέλθῃ διὰ Κοιλανίου, θὰ ἔχῃ μεγάλας προσόδους ὑπολογιζομένας προχείρως ὡς ἑξῆς: ἐκ τῆς μεταφορᾶς 10,000 τόννων οἴνου 5,000 λίρ., ἐκ χαρουπίων 2,000 λίρ., ἐκ 2 χιλ. τόννων σταφίδος 1000 λίρ., 1500 λίρ. ἐκ τῆς μεταφορᾶς διαφόρων ἐμπορευμάτων, 2,500 λίρ. ἐκ προϊόντων καὶ 3,500 ἐξ ἐπιβατῶν, δὲν ὑπάρχει δὲ ἀμφιβολία ὅτι θὰ ἐπέλθῃ κατόπιν αὐξήσεως τῶν ἀριθμῶν τούτων. Δέον ἐπίσης νὰ ὑπολογισθῇ καὶ ποσόν τι ἐκ τῆς στρατιωτικῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ στρατοῦ εἰς τὸ Τρόοδος. Ἄλλοτε δι' ἓν ἡμίταγμα ἐδαπανᾶτο διὰ τὴν μεταφοράν του ποσὸν 5,000 λ., σήμερον δὲ θὰ ἠδύνατό τις νὰ ὑπολογίσῃ δαπάνην 1500 μέχρι 3 περίπου χιλ. λιρῶν. Περὶ τῶν ὑπολογισμῶν τούτων εἶναι τόσον πεπεισμένοι οἱ συμπολῖταί μου καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Ἐπαρχίας, ὥστε εἶναι ἕτοιμοι νὰ ἐγγυηθῶσι δι' οἱονδήποτε τρόπον τὸ ποσὸν τοῦτο.

Ὁ ῥήτωρ ἀναπτύσσει εἶτα τὰς περὶ τὴν μεταφορὰν τῶν προϊόντων δυσκολίας τῶν χωρικῶν ἀναγκαζομένων νὰ συντηρῶσι ζῶα, καὶ καταλήγει λέγων ὅτι ἐὰν ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶναι διατεθειμένη νὰ ἐπιχειρήσῃ ἡ ἰδία τὸ ἔργον, ὀφείλει νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν κατασκευὴν τούτου εἰς ἰδιωτικὰς ἑταιρείας, ὡς γίνεται ἐν Ἀγγλίᾳ, Γαλλίᾳ, Αἰγύπτῳ καὶ ἀλλαχοῦ, ἐν τῇ περιπτώσει δὲ ταύτῃ μεγάλοι Ἄγγλοι κεφαλαιοῦχοι εἶναι ἕτοιμοι, καθ' ἃ γνωρίζει, νὰ ἀναλάβωσι τὸ ἔργον ἐν συνδυασμῷ πρὸς Κυπρίους.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: ΣΑΛΠΙΓΓ.....ΗΜΕΡ. 16 Μαΐου 1907

Ὁ **Σεφκέτ ἐφ.** συντηρεῖ ὑπὲρ τοῦ σιδηροδρόμου Λάρνακος—Λευκωσίας καὶ ὑπὲρ ἐπεκτάσεως μέχρι Λεύκας.

◆

(Συνεδρ. 6)19 Μαρτ.)

Κατατίθενται ἀναφοραί τινες ὑπὸ τῶν κ. κ. **Σώζου** καὶ **Θεοδότου**, ὧν μία ὑπὲρ παροχῆς ἀδείας εἰς τοὺς κατοίκους Καραβᾶ καὶ Λακήθου, ὅπως ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν κυβερ. ὑπαλλήλων, ἀνασκάπτωσι καὶ λαμβάνωσι λίθους ἀπὸ τὴν περιοχὴν τῆς Λαμπούσης ἥτις ἀνηρέθη ἀρχαῖον μνημεῖον, καὶ ἑτέρα ὑπὲρ διορισμοῦ ἀγροτικοῦ ἰατροῦ ἐν Παλαιχωρίῳ τῆς Πιτσυλλιᾶς.

Κατατίθεται νομοσχέδιον ὑπὸ τοῦ κ. **Σμάλ** περὶ διακανονίσεως τῆς περιουσίας τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἱδρυμάτων, καὶ ὑπὸ τοῦ κ. **Θεοδότου**, ὑπὲρ τροποποιήσεως τῶν περὶ δημοτικῆς καὶ μέσης παιδείας νόμων τοῦ 1905.

(Ἐπαναλαμβάνεται ἡ συζήτησις περὶ **σιδηροδρόμου.**)

◆ Ὁ κ. **Κυριακίδης** ἐκφράζει τὴν ἐλπίδα ὅτι οἱ περὶ στρώσεως σιδηροδρ. γραμμῆς Λεμεσοῦ—Τροόδους ἀριθμοὶ οὓς ἔδωκεν ἐν τῇ προηγουμ. συνεδρίᾳ ὁ κ. Ἀραούζος, θὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, καθόσον οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι εἶναι πόρισμα θετικῆς πείρας καὶ μακρᾶς μελέτης. Διαφωνεῖ μόνον ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῶν σταφίδων, ἐκ τῶν ὁποίων ὑπολογίζει εἰσπραξιν λ. 2,000 ἀντὶ 1000. Οἱανδήποτε γραμμὴν καὶ ἂν ἀκολουθήσῃ ὁ σιδηρόδρομος πρὸς τὸ Τρόοδος, θὰ ἔχῃ νὰ διασχίσῃ 10 ἀγγλ. μιλίων πυκνὴν χαρουποφυτείαν πρὶν εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἀμπελοφυτείαν, εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι τὸ διαμέρισμα Λεμεσοῦ εἶναι τὸ πυκνότερον ἐν Κύπρῳ κατῳκημένον κατὰ τετραγ. μίλιον. Ὁμιλεῖ περὶ διακλαδώσεων εἰς Πισσούρι καὶ Καμάσαν, δηλοῖ δὲ ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς ἐπαρχ. Λεμεσοῦ εἶναι ἕτοιμοι ν' ἀναλάβωσι τὴν ἐγγύησιν τοῦ ἔργου, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως πᾶν περίσσευμα διατίθηται ὑπὲρ τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης. Σιδηρόδρομος μεταξὺ Λεμεσοῦ καὶ Τροόδους δὲν εἶναι ἀποκλειστικῶς ἐπαρχιακοῦ, ἀλλὰ παγκυπρίου, Αἰγυπτιακοῦ, στρατιωτικοῦ ἐνδιαφέροντος. Ἡ Λεμεσὸς εἶναι ὁ πλησιέστερος πρὸς τὴν Αἴγυπτον λιμὴν τῆς Κύπρου, ἡ ἐγγυτέρα δὲ πόλις καὶ τὸ ἐπίνειον τῶν ἐξοχῶν τοῦ Τροόδους. Ἡ Κύπρος κατέχει γεωγραφικῶς τοιαύτην θέσιν, ὥστε εἶναι λίαν πολύτιμος διὰ τὰς ἀγορὰς τῆς Αἰγύπτου τόσον διὰ τὰ πολλὰ καὶ ποικίλα προϊόντα της, ὅσον καὶ δι' αὐτοὺς τοὺς λίθους καὶ τὸ χῶμά της. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ὑγιεινολογικῆς ἀπόψεως ἡ Κύπρος ἔχει τὸ ὡραιότερον κλίμα ἐν τῇ Μεσογείῳ, ἀνέγνωσαν δὲ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: ΣΑΛΠΙΓΞ ΗΜΕΡ. 16 Μαρτίου 1907

ἐκθέσεις ἀρχηγῶν τοῦ στρατοῦ οἵτινες ἐχυρακτήριζον τὸ Τρόοδος ὡς ἄριστον ὑγιεινομικὸν σταθμόν.

Χιλιάδες Κυπρίων ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἄλλων ξένων θὰ ἦσαν πρόθυμοι νὰ διαθερίζωσι κατ' ἔτος ἐπὶ τοῦ Τροόδους, ἀλλ' ἐλλείψει σιδηροδρομικῆς συγκοινωνίας ἀδυνατοῦσι νὰ πράξωσι τοῦτο. Ὁ προκάτοχος τῆς Α. Ἐξ. ἀπετάθη πρὸς τὸν κ. Νούγκοβιτζ τὸν διευθύνοντα θαυμασιώτατα τὰ ἐν Αἰγύπτῳ μεγάλα καὶ θαυμάσια ξενοδοχεῖα καὶ ἐζήτησεν ὅπως ἱδρύσῃ μέγα ξενοδοχεῖον ἐν Τροόδει, ἀλλ' ὁ κ. Νούγκοβιτζ ἀπήντησεν ὅτι εἶναι ἕτοιμος νὰ τὸ πράξῃ ἂν ἡ Λεμεσὸς ἠνοῦτο μετὰ τοῦ Τροόδους· ὁ δὲ ἀντιβασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου ἐπισκεφθεὶς τὸ Τρόοδος ἐξεφράσθη ὅτι εὐχαρίστως θὰ παρεθέριζεν ἐν Τροόδει μετὰ τῆς ἀκολουθίας του, ἂν ὑπῆρχε σιδηρόδρομος.

Ὁ ῥήτωρ ἀναπτύσσει διὰ μακρῶν τὰς ὠφελείας ἃς θὰ ἔχῃ ὄχι μόνον διὰ τὰς ἐπαρχίας Λεμεσοῦ καὶ Πάφου ἀλλὰ καὶ δι' ὅλην τὴν νῆσον ὁ σιδηρόδρομος Λεμεσοῦ—Τροόδους καὶ καταλήγει ἐκφράζων τὴν ἐλπίδα ὅπως ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ Sir Charles Harman ἐπιτελεσθῇ τὸ ἔργον τοῦτο.

Ὁ κ. Σωζος λέγει ὅτι κατόπιν τῶν λεχθέντων ὑπὸ τῶν ἐντ. μελῶν διά τε τὸν σιδηρόδρομον Λάρνακος—Λευκωσίας καὶ Λεμεσοῦ—Τροόδους θεωρεῖ τὸ ζήτημα ἐξηντλημένον καὶ συνιστᾷ ὅπως αἱ γενόμεναι εἰσηγήσεις ληφθῶσιν ὑπὸ σοβαρὰν ἐποψιν. Συνιστᾷ ὅπως ὁ σιδηρόδρ. ἐργάζηται καὶ κατὰ τὰς Κυριακάς, ἐπιτυλάχιστον ἐπιτελοῖ ἅπαξ τοῦ μηνὸς λαϊκὰς ἐκδρομὰς χάριν τοῦ ἐργατικοῦ κόσμου.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: ΣΑΠΙΣ ΗΜΕΡ. 16 Μαΐου 1907

Ὁ κ. **Κατζηγιωάννου** συνιστᾷ σιδηροδρ. διακλάδωσιν ἐκ Πραστειοῦ εἰς Λευκόνικον.

Ὁ **Μητρ. Κιτίου** φρονεῖ ὅτι ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεως τοῦ σιδηροδρόμου ἡ δαπάνη του εἶναι πολυτελής, συνιστᾷ δὲ οἰκονομίας. Ἡ σιδηροδρ. σύνδεσις Λάρνακος —Λευκωσίας εἶναι ἀπαραίτητος, ἐπίσης τὰ περὶ συνδέσεως τῆς Λεμεσοῦ μετὰ τοῦ Τροόδους ἀναπτυχθέντα ἐπιχειρήματα εἶναι ἰσχυρὰ καὶ οἱ καταστρωθέντες ἀριθμοὶ ἄξιοι προσοχῆς.

Ὁ κ. **Θεοδότου** ἐπαινεῖ τὸν καταλαβόντα πάντας ζῆλον διὰ τὴν συγκοινωνίαν, ἀλλ' ὑπάρχει ζήτημα χρήματος καὶ ἡ Κυβέρνησις εἶναι εἰς θέσιν νὰ σταθμίσῃ πῶς καὶ πότε ἕκαστον ἔργον δέον νὰ ἐκτελεσθῇ.

Συνιστᾷ διακλαδώσεις εἰς Κυθραίαν, Λευκόνικον, Ζώδιαν κ. ἄ. καὶ ὅπως ἐν ᾗ περιπτώσει στρωθῇ ἡ γραμμὴ Λάρνακος, διέλθῃ δι' Ἀθαλίου.

◆

Ἐν τῇ συζητήσει τοῦ κονδυλίου τῶν **Δημοσίων ἔργων** ὁ **Ἀρχιγραμματεύς** προτείνει ψήφισμα, ἵνα τὸ Ν. Συμβούλιον ἐξουσιοδοτεῖ τὴν Κυβέρνησιν ὅπως ἐκτελέσῃ ἔργα πρὸς βελτίωσιν τοῦ λιμένος Λάρνακος διὰ δαπάνης μὴ ὑπερβαινούσης τὰς 21,500 λ. ἐπιβαρυνούσης δὲ τὰς γεν. πρόσοδους.

Ὁ ἐντ. Ἀρχιγραμματεὺς ἀναπτύσσει διὰ μακρῶν τὸ τοῦ ἐκτελεσθησομένου ἐν Λάρνακι ἔργου, λέγει δὲ ὅτι ἡ ἀποβάθρα ἡ ὁποία πηχθεῖσα τῷ 1882 ἔχει μῆκος 450 ποδ., ἥτις θὰ διπλασιασθῇ, οὕτως ὥστε τὸ ἄκρον αὐτῆς τὸ ὁποῖον εἶναι νῦν εἰς βάθος 5-6 ποδῶν, μετὰ τὴν γενησομένην ἐπέκτασιν θὰ εἶναι εἰς βάθος 8 ποδ. Ἐγκαρσίως δὲ τῆς κεφαλῆς της ἀποβάθρας θὰ κατασκευασθῇ κυματοθραύστης 250 ποδ. μήκους. Ὁ κυματοθραύστης οὗτος θὰ ἐκτείνεται 180 π. μ. βορείως τοῦ ἄκρου τῆς ἀποβάθρας καὶ 50 π. νοτίως αὐτῆς, ὅπως οὕτω προστατεύωνται αἱ χρησιμεύουσαι, κατὰ τὴν

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: ...ΣΑΠΠΗΜΕΡ. 16 Μαρτίου 1907

φάσματα καὶ ἀποφεύγωσι τὸ φαράγγιον. Ἐπὶ τῆς ἀνεβάσεως θὰ στρωθῇ τροχιόδρομος 3 χιλ. πλάτ. καὶ θὰ στηθῇ γέφυρα 5 τόξων. (Ἐπὶ τοῦ ἐπιτελεσθησομένου ἔργου ἡ Κυβ. ἐσκέφθη ἀναπαράστασιν τοῦ μεγάλου καὶ διασήμου Ἀγγλικοῦ ἀρμενοπαταποπαπαπα

Ὁ κ. **Σάζος** καταθέτει ἀναφορὰν τῶν γυφτοχωρίων Λεμεσοῦ καὶ Λάρνακος παραπονουμένων διὰ τὰ βαρέα ἐξαγωγικὰ τέλη ἀνερχόμενα εἰς 150)0 ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ γύψου ἤτοι 7 1)2 γρ. κατὰ τόννον.

Οἱ ἀναφερόμενοι λέγουσιν ὅτι ἐὰν τὰ τέλη ἐλαττωθῶσιν, ὁ κυπριακὸς γύψος θὰ ἐκτοπίσῃ πάντα ἄλλον ἐν Αἰγύπτῳ.

Ὁ κ. **Ἀραουζος** ὑποβάλλει ἀναφορὰν κατοίκων Λεμεσοῦ παραπονουμένων κατὰ τῶν βαρέων ἀχελικῶν ἐπικαιρομένων καὶ ζητούντων τὴν ἐπάνοδον εἰς τὸ πρῴην σύστημα, ἐὰν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπέλθῃ μετατροπή.

Ὁ αὐτὸς βουλευτὴς καταθέτει ἀναφορὰν τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Ἁγ. Φυλάξεως ἐξαιτουμένων τὴν βοήθειαν τῆς Κυβερνήσεως πρὸς διοχέτευσιν ὑγιεινοῦ ποσίμου ὕδατος εἰς τὸ χωρίον των.

Ὁ κ. **Κυριακίδης** καταθέτει ἀναφορὰν τοῦ χωρίου Μονῆς περὶ πήξεως γεφύρας εὐρυτέρας καὶ στερεωτέρας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ χωρίζοντος τὸ χωρίον των ἀπὸ τῆς Λεμεσοῦ, ἐπίσης ὁμοίαν ἀναφορὰν τῶν χωρίων Ψευτιαρίου, Ἀρακαπᾶ κ. ἄ.

Ὁ **Μητρ. Κιτίου** λέγει ὅτι ἑκατοντάδες χωρίων δυνάμει τοῦ περὶ χωρικῶν ὁδῶν νόμου κατεσκεύασαν τὰς ὁδούς των, αἵτινες ὅμως μένουν ἀχρησιμοποίητοι ἐλλείψει γεφυρῶν. Πρὸς κατασκευὴν γεφυρῶν εἶναι ἀναγεγραμμένον μόνον τὸ ποσὸν 500 λιρ. ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἀδίκως· θὰ ἔπρεπε νὰ δαπανηθῇ, διότι συνήθως ὅ,τι κτίζεται τὸ θέρος παρασύρεται τὸν χειμῶνα. — Ἀναφέρει παραδείγματα πολλῶν γεφυρῶν ἐν Λάρνακι καὶ Λεμεσῷ αἱ ὁποῖαι κατέρρευσαν καὶ λέγει ὅτι πρέπει νὰ καθίσουν πλέον τὰ εἰς βάρος τοῦ κυπριακοῦ ταμείου πειράματα ταῦτα τοῦ τμήμ. τῶν Δημοσίων Ἔργων.

Συνιστᾷ κατόπιν τὸν [illegible]

[illegible] τὴν αὔξησιν τῆς μισθοδοσίας τῶν κατωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ τμήματος. Παραπονεῖται ἐπίσης ὅτι τὸ Τμῆμα ἐν τῇ κατασκευῇ ὁδῶν κατέλαβε κτήματα τῆς Μητροπόλεως χωρὶς νὰ δώσῃ ἀποζημίωσιν.

Ὁ ἀγορητὴς κατόπιν σχετικῶν παρατηρήσεων τοῦ Ἀρχιάτρου, συνιστᾷ ὅπως οἱ ἀγροτικοὶ ἰατροὶ φέρωνται ἡπιώτερον πρὸς τοὺς ἀσθενοῦντας κυβερν. ὑπαλλήλους.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: ΞΑΛΠΙΓΞ..ΗΜΕΡ. 16.Μαρτίου1907

Ὁ κ. Κυριακίδης λέγει ὅτι ὁ τόπος ἀγανακτεῖ καὶ ἐξεγείρεται, διότι ἐνῷ ἔχει χρήματα ὅπως διατεθῶσι διὰ τὰς ἀνάγκας του, τρέπονται ταῦτα ἀλλὴν ὁδόν. Ἀπὸ τῆς Ἀγγλ. κατοχῆς ἐδαπανήθησαν διὰ δημόσια ἔργα 750 χιλ. λιρ., κατὰ δὲ τὰ τελευταῖα ἔτη 220 χιλ. λιρ., διὰ λιμενικά, σιδηροδρομικὰ καὶ ἄλλα ἔργα δύο μόνον ἐπαρχιῶν, ἐνῷ ὑπάρχουσιν ἐπαρχίαι, ὡς λ. χ. ἡ Λεμεσός, καὶ ἡ Πάφος, ὑπὲρ τῶν ὁποίων οὐδὲ ὀβολὸς διετέθη. Προσθέτει ὅτι θὰ κηρυχθῇ ὑπὲρ τῆς ἀποκεντρώσεως, διότι δὲν νομίζει δίκαιον νὰ φορολογῶνται ἅπαν τὰ διαμερίσματα καὶ νὰ ὠφελῶνται μόνον τινὰ ἐκ τούτων. Ἐνῷ ἡ Λεμεσὸς καὶ ἡ Πάφος φορολογοῦνται ἐξ ἴσου καὶ αἱ ἄλλαι ἐπαρχίαι, οὐδόλως ὅμως ὠφελήθησαν ἐκ τῶν δημοσίων ἔργων καὶ ἐὰν ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὴν ἐπαρχίων Λεμεσοῦ ὅ,τι ἐγένετο ἐξ ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας; τότε καὶ αὕτη εἶναι εἰς τὴν αὐτὴν κατάστασιν καὶ ἡ Πάφος. Ἐὰν ἑκάστης Ἐπαρχίας ἐφαίνετο ἀφ' ἑνὸς ἡ φορολογία, καὶ ἀφ' ἑτέρου τὰ ἐν αὐτῇ κατασκευασθέντα δημόσια ἔργα, εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ ἐντραπῇ διὰ τὴν κατάστασιν τῆς Λεμεσοῦ καὶ τῆς Πάφου, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνοι ὑπὲρ ὧν ἐγένοντο τὰ δημ. ἔργα, δὲν θὰ μείνωσι μὲ ἥσυχον τὴν συνείδησιν. Τὸ κακὸν τοῦτο συνέβαινεν ὅτε τὸ κονδύλιον τῶν δημοσ. ἔργων ἦτο 10 χιλ. λιρ. καὶ συμβαίνει καὶ σήμερον ὅτε τοῦτο εἶναι 20 χιλ. Κατὰ τῆς συγκεντρώσεως ταύτης διαμαρτυρόμεθα, καὶ χωρὶς νὰ εἴμεθα ἐκκεντρικοὶ γινόμεθα ἀποκεντρωτικοί, διότι ὁσημέραι αὐξάνει ἡ ἀγανάκτησις τῶν παραβλεπομένων ἐπαρχιῶν.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: ΣΑΠΠΙ Γ.Ξ. ΗΜΕΡ. 16 Μαρτίου 1907

(Συνεδρ. 8)21 Μαρτ.)

Θ. Ἀραούζος συνιστᾷ ἐντόνως τὴν αὔξησιν τοῦ κονδυλίου τῶν δημοσίων ἔργων ἵνα κατασταθῇ δυνατὴ ἡ ἐκτέλεσις ἔργων πρὸς προαγωγὴν τῆς γεωργίας καὶ εἰσβιομηχανίσεως, τῶν δύο τούτων πηγῶν [illegible] νήσου.

Ὁμιλεῖ εἶτα περὶ τῆς ἀθλίας κατασταστέως τῶν ὁδῶν συνεπείᾳ τῆς πολυσυμβρίας καὶ λέγει ὅτι τὸ διατεθὲν ποσὸν τῶν 9 χιλ. λ. διὰ τὴν διατήρησιν 70 κυρίων ὁδῶν καὶ 2,500 λ. διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν χωρικῶν ὁδῶν, εἶνε ἀνεπαρκές. Ἐλλειμματικώτερον, λέγει, εἶνε τὸ ποσὸν τῶν 550 λ. τὸ διατεθειμένον πρὸς κατασκευὴν νέων ὁδῶν, διότι εἶναι προτιμότερον νὰ λέγωμεν ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ κάμωμεν ἄλλας ὁδούς, παρὰ νὰ ἀναγράφωνται ταυτόχρονα εἰς τὴν Κυανῆν Βίβλον καὶ νὰ ἀπομένουν ἀνεκτέλεστοι. (Ὁ ῥήτωρ κατονομάζει ταύτας ὁδούς) Ἀγροῦ-Λεμεσοῦ, Πλατρῶν-Προδρόμου, Μανδρῶν-Ἀγ. Νικολάου, Περαπεδιοῦ-Τριμιλίνης, Πάγκας, Σίμου, Κάθηκα, Ἄνω Πανανίας, Ἀγ. Δημητριανοῦ.) Συνιστᾷ τὴν κατασκευὴν ὁδοῦ μεταξὺ Ἄρσου καὶ Κτήματος καὶ ἐκθέτει τὰς ζημίας τῶν στραφλοκαχρωμένων ἕνεκα τῆς ἐλαττωματικῆς συγκοινωνίας. Συνιστᾷ τὴν κατασκευὴν ὁδοῦ ἀπὸ Πάχνας εἰς Πισσούρι δι' Ἀναγύρας καὶ ἐρωτᾷ τὴν προσοχὴν τῆς Κυβ. ἐπὶ τῶν ὁδ. Λεμεσοῦ-Καλλεπείας, ἀγ. Μάμαντος-Ἀγ. Εἰρήνης, Λόφου-Γύψου.

Συνιστᾷ τὴν κατασκευὴν γεφύρας αὐτόθι, καθὼς καὶ εἰς τὰ Πόντια τῆς Πάφου, εἰς Ἀρακαπᾶν καὶ Διαρώναν.

Ἀναγνωρίζει ὅτι κατεσκευάσθησαν ἔργα τινὰ ἐν Κύπρῳ, ἀλλ' εἰς μὲν τὴν Πάφον οὐδὲν ἀκριβῶς ἐγένετο, εἰς δὲ τὴν Λεμεσὸν ὀλίγιστα.

Ὁμιλεῖ περὶ τῶν λιμεν. ἔργων τῆς Λάρνακος καὶ ἐκφράζει τὴν λύπην του ὅτι καρόμπικα ἔργα δὲν ἐπεφασίσθησαν ἀμέσως καὶ διὰ τὴν Λεμεσὸν καὶ Πάφον. Τὰ ἔργα ταῦτα δὲν πρέπει νὰ περιμένωμεν νὰ γίνωσιν ἐκ τῶν κατ' ἔτος ἀναγραφομένων ὀλίγων πιστώσεων, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐπιχειρηθῶσι διὰ δανείου ἐξυπηρετουμένου ὑπὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ. (Συνηγορεῖ θερμῶς ὑπὲρ τοῦ λιμένος Πάφου καὶ ἀναφέρει ὅτι ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως αὐτόθι πάσης λιμενικῆς εὐκολίας τὸ συμβατικὸν ταχυδρομικὸν ἀτμόπλοιον μένει εἰς προσήγγισιν μέχρι ταῦδε εἰς Πάφον.)

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: ΣΑΠΙΣ.ΗΜΕΡ. 16 Μαρτίου 1907

Ὁμιλεῖ ἐν ἐκτάσει περὶ τοῦ λιμένος Λεμεσοῦ, παρατηρεῖ δὲ ὅτι ἂν ἡ ἀποβάθρα ἐπεκταθῇ κατὰ 200 πόδ. καὶ κατασκευασθῇ εἰς ἀπόστασιν 1000 ποδ. ἀπὸ τῆς ἀποβάθρας πρὸς τὸ νοτιανατολικὸν μέρος κυματοθραύστης, θὰ προστατεύῃ ἐπαρκῶς τὴν φόρτωσιν καὶ ἐκφόρτωσιν. Συνιστᾷ τὴν κατασκευὴν 3 μικρῶν ἀποβάθρων, καὶ τὴν πῆξιν τοιούτων εἰς τοὺς δευτερεύοντας λιμένας Λύδήμου, Πισσουρίου, Κερυνείας καὶ Πέγειας καὶ καταλήγει ἀναγινώσκων ἐπιστολὴν τοῦ κ. Knoll Διευθυντοῦ τῆς Prince Line, ἐκφράζοντος τὴν ἐκπληξίν του διὰ τὴν ἀδράνειαν τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὴν ἀνοχὴν τῶν κατοίκων.

Ὑπὲρ κατασκευῆς διαφόρων ἔργων ὁμιλοῦσιν οἱ ἐθωμ. Ζεκαὶ ἐφ. καὶ Χαμαὴ ἐφ.

Εἶτα ἐκψηφίζεται τὸ σύνολον τοῦ προϋπολογισμοῦ (§ 180, 316).

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: ΣΑΛΠΙΓΞ ΗΜΕΡ. 1 6 Μαρτίου 1907

—Τὸ περὶ ἀμνῶν νομοσχεδίου ἀπεστάλη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

—Παρεπέμφθησαν εἰς ὑπεπιτροπὴν τὸ περὶ διακανονίσεως τῆς κινήτου περιουσίας τῶν ἐκλιπ. σωματείων νομοσχέδιον, καθὼς καὶ τὸ περὶ δημοσίων ὀχημάτων.

◆

(Συνεδρ. 9)22 Μαρτ.)

Ὁ **Ἀρχιγραμματεὺς** καταθέτει ὑπόμνημα τῆς Ἱ. Συνόδου διαμαρτυρομένης διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ κ. Θεοδότου εἰσαγωγὴν νομοσχεδίου τροποποιοῦντος τοὺς περὶ δημοσ. καὶ μέσης παιδεύσεως νόμους καὶ προσβάλλοντος τὰ δίκαια καὶ τοὺς κανόνας τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ κ. **Θεοδότου** διαμαρτύρεται, δηλῶν ὅτι δὲν ὑπάρχει Ἱ. Σύνοδος ἐν Κύπρῳ.

Ὁ κ. **Κυριακίδης** εἰσάγει νομοσχέδιον προνοοῦν περὶ τηρήσεως τῆς Κυριακῆς ἀργίας καὶ περὶ καθορισμοῦ τῶν κατ' αὐτὰς καὶ τὰς ἄλλας ἑορτὰς ἐργασίμων ὡρῶν.

Ὁ κ. **Θεοδότου** εἰσάγει τὸ περὶ σχολείων νομοσχεδίον του.

Ὁ κ. **Κυριακίδης** ὑποστηρίζει ταῦτα.

Κατὰ τοῦ νομοσχεδίου ἐνίσταται ὁ κ. **Ἀριστοζος** λέγων ὅτι τοῦτο προσβάλλει τὰ δικαιώματα τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὅτι τὸ Νομοθ. Συμβούλιον εἶναι ἀναρμόδιον διὰ τοιαῦτα ζητήματα.

Τὴν ἀπόρριψιν τοῦ νομοσχεδίου ὑποστηρίζει καὶ ὁ **Ζαχ** ἐφ.

Ὁ κ. **Κυριακίδης** προτείνει ὅπως τὸ νομοσχέδιον παραπεμφθῇ εἰς ὑπεπιτροπείαν πρὸς μελέτην.

Ὁ κ. **Θεοδότου** δευτερολογῶν ὑποστηρίζει μετὰ θέρμης τὸ νομοσχέδιον, ὅπερ καὶ παραπέμπεται εἰς ὑπεπιτροπείαν πρὸς μελέτην.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ COOP 2002
ΕΦΗΜ: ΣΑΛΑΜΙΝΙΑ ΗΜΕΡ. 16 Μαρτίου 1907